

[Korsgaard.]

af den Art har vi som bekendt Tog og Køretøjer, som andre Mennesker i Almindelighed maa benytte. Men, som sagt, hvor Ministrene i Embeds Medfør skal transporteres fra eller til et Sted, forekommer det mig fuldkommen rimeligt, at der stilles et Køretøj til deres Raadighed. Nu bliver saa Spørgsmaalet, hvilken Ordning der i den Retning vil være paa den ene Side den rimeligste og paa den anden Side den forholdsvis økonomisk Ordning, og der kan da efter min Mening være Tale om to Veje, man kan gaa, enten at man har en mindre Vognpark, som passer nogenlunde til Ministerens Behov af Biler — idet altsaa Behovet ikke strækkes udenfor det rimelige —, eller at man, hvad jeg tror vilde være bedre og ogsaa mere økonomisk — desværre har jeg ikke selv fundet paa Tanken —, gik over til saakaldet „stille Hyre“ for Ministrene. De vilde gennem en saadan Ordning altid kunne faa en fortrinlig Vogn til Disposition, og de vilde, hvis de sætter Pris derpaa, ogsaa kunne faa Vognen udstyret med en Chauffør, der havde Statsuniform, om jegsaa maa sige. Det vilde altsaa efter min Mening i enhver Henseende kunne blive et Køretøj, som var en Minister værdigt, og at det bør være det, er jo lige til. Hvad enten man nu vil bruge den ene eller den anden af disse Ordninger — det maa jo til en vis Grad bero paa et Skøn —, vil jeg i hvert Fald mene, at vi maa have en saadan Ordning af dette Spørgsmaal, at det tydeligt af Statsregnskabet fremgaar, hvor meget det koster, og naar man tager i Betænkning, at dette Ministerium, i Særdeleshed ved sin Start, saa stærkt slog paa, at Tjenestemændenes Lønninger skulde nedsættes, saa kan, synes jeg, ingen være mere interesseret end netop det siddende Ministerium i, at dette Forhold lægges klart for Dagen, saaledes at man ser, at der ikke anvendes overflødige Penge paa dette Omraade, som jo i saa høj Grad er et Luksusomraade.

Willesen: Ligesom jeg i Fjor, da vi forelagde en lignende Række Ændringsforslag som dem, vi har forelagt i Aar, kort gjorde Rede for de Principper, der laa til Grund for vort Syn paa disse Ændringer, skal jeg i Aar nøjes med en kort principiel Begrundelse af vore Motiver til at udarbejde de her foreliggende Ændringsforslag.

For det første vil det vel være klart for de fleste, at det er et Udslag af vort principielle Syn paa Statens Væsen og Opgaver, idet vi, som vi har pointeret det, lige fra vi blev Retsforbundets Repræsen-

tanter her paa Rigsdagen, ser saaledes paa det, at Staten ikke bør beskæftige sig med Erhvervsopgaver og kulturelle Opgaver i den Udstrækning, hvori den gør det nu. Vi mener tillige, at en hel Del af de Foretagender, som Staten støtter gennem de Midler, som disse Ændringsforslag tager Sigte paa at fjerne, i Virkeligheden har saa stor økonomisk Bærekraft eller saa stærke kulturelle Interesseskrede bag sig, at de meget vel kan undvære Statens Støtte, og det turde dog i alle Forhold være det sundeste og naturligste at indskrænke Statens Støtte paa saa mange Omraader som muligt. Det er vor Overbevisning, at gennemførte man vore Ændringsforslag, vilde der paa disse Omraader vise sig noget lignende som det, der skete, da Staten nægtede Støtte til et langt større Erhvervsforetagende, Privatbanken: den Gang man skulde staa paa egne Ben og holde denne Virksomhed i Gang ved privates Tilskud og gennem privat Interesserehed, kunde man det, og vi er overbeviste om, at det nok skal vise sig, at Erhvervslivet ogsaa paa de Omraader, hvor vi har foreslaaet Statens Støtte beskaaret, meget vel kan og vil holde Foretagenderne i Gang. Det er ikke, fordi vi underkender Samfundsnyttigheden af mangfoldige af de Foretagender, her er Tale om, men vi har det principielle Syn, at fordi en Ting er samfundsnyttig, er den ikke statsnødvendig, og dersom Staten skal udstrække sin understøttende Haand til og uddele milde Gaver til alle samfundsnyttige Foretagender, bliver det en Opgave, der maa overstige selv en Stats Evne. I Virkeligheden er det ganske vilkaarligt, hvor man trækker Grænsen, dersom man ikke vil trække den principielle Grænse der, hvor vi har vist Vejen til at begynde paa at trække den.

Med Hensyn til selve Fremgangsmaaden ved Udarbejdelsen af de foreliggende Ændringsforslag har vi for det første set saadan paa det, at Institutioner, der er vænnede til i udstrakt Grad at bygge paa Statens Støtte, og bag hvilke der ikke kan formodes, i alt Fald ikke i Øjeblikket, at staa tilstrækkelig stærkt interesserede økonomiske Kræfter, foreslaar vi nedskaaret med 20 pCt., idet vi mener, at man gennem en femaarig Afviklingsperiode vil naa til at gøre disse Institutioner fuldt selv bærende.

Under samme Synspunkt har vi set alle Foreninger og Foranstaltninger til Udbredelse af Oplysning i den brede Befolkning, det man kunde kalde Folkeoplysning i dette Ords almindelige Betydning. Ogsaa der har vi ment, at man burde give en rimelig Af-